

АҚКК біліктілік КОМИССИЯСЫ

ҚАРАША 2024

ҚҰҚЫҚ (азаматтық құқық, банк ісі, сақтандыру және зейнеткерлік заңнамалар)

Бөлінген уақыт: 3 сағат

Бұл емтиханда төрт тапсырма қамтылған, оның әрқайсысы бірнеше бөлімнен тұрады.

- 4 тапсырманың барлығын орындаңыз.
  - Тапсырмаларға жауаптарға арналған орындарда жауап беріңіз.
  - Жақшаның ішінде әр тапсырманың атауынан кейін оның ең жоғары балы келтірілген.
  - Уақытты жұмсау бойынша ұсыныс:

1-тапсырма, 10 балл	15 – 20 минут
2-тапсырма, 15 балл	22 – 30 минут
3-тапсырма, 15 балл	23 – 30 минут
4-тапсырма, 60 балл	<u>90 – 100 минут</u>

Уақыттың жиыны: 150 – 180 минут
- Программаланбайтын калькуляторларды қолдануға рұқсат етіледі.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Емтихандық буклетті емтихандық бөлмеден шығаруға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.
Сіз буклетті тапсыруыңыз қажет.

ЕМТИХАНДЫ БАСТАУҒА РҰҚСАТ АЛМАЙЫНША БҰЛ ПАРАҚТЫ АШПАҢЫЗ.

Барлық құқықтар қорғалған. Бұл басылымның ешбір бөлімін заңнамамен тікелей көзделген жағдайларды санамағанда, АҚКК-ның алдын-ала рұқсатын алмайынша жаңғыртуға, деректерді сақтауға және өңдеуге арналған қандай да бір жүйеде сақтауға немесе электронды немесе механикалық құралдарды, соның ішінде ксерокөшірмелеуді, ақпаратты сақтауға немесе іздеуге арналған қандай да бір құрылғыларға жазуды қолданумен қандай да бір нысанда беруге болмайды. АҚКК-ның рұқсатын алуға арналған сұратуларлы мына мекенжай бойынша жолдап отыру керек: kvalkom@psad.kz

1-ТАПСЫРМА (10 балл)

2023 жылы "СтройГрад" ЖШС құрылыс компаниясы тапсырыс беруші - "ТехноПроект" ЖШС-мен Алматы қаласында сауда орталығын салуға арналған мердігерлік шартын жасасты. Шарт сомасы 500 миллион теңгені құрады.

Шартқа сәйкес, "СтройГрад" ЖШС құрылысты 12 ай ішінде аяқтауға тиіс болатын. Тапсырыс беруші міндеттемелердің орындалуына кепілдік беретін кепіл ретінде келісімшарт сомасының 10% төледі. Жұмыстың негізгі көлемі мерзімінде басталды, алайда 6 айдан кейін Құрылыс материалдарын жеткізуде проблемалар туындады. Міндеттемелерді қамтамасыз ету үшін "СтройГрад" ЖШС өзінің жабдығының 100 миллион теңге тұратын бөлігіне кепіл ұсынды. Бұл келісімшартта Тапсырыс берушінің мүдделерін қорғаудың қосымша шарасы ретінде қарастырылған. Міндеттемелер орындалмаған жағдайда Тапсырыс беруші кепілдің сатылуына жүгіне алады.

Жұмыс басталғаннан кейін 9 ай өткен соң, "СтройГрад" ЖШС қаржылық қиындықтар мен жеткізілімдердің кешігуіне байланысты құрылысты мерзімінде аяқтай алмайтыны белгілі болды. Тапсырыс беруші компанияны шарт талаптарының бұзылғаны туралы хабардар етті және жұмыстарды белгіленген мерзімде орындауды талап етті. Алайда, "СтройГрад" ЖШС талаптарды орындамады, бұл тұрақсыздық айыбының өсуіне әкелді.

Шарт мерзімі өткен әрбір күн үшін шарт сомасының 0,01% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын көздеді. Тапсырыс беруші заңгерлерге жүгінген кезде кешіктіру 30 күнді құрады, бұл 1,5 миллион теңге өндіріп алуға негіз болды. Тапсырыс беруші "СтройГрад" ЖШС-нен тұрақсыздық айыбын төлеуді және жұмыстарды аяқтауды талап етті.

Дауды шешу барысында "СтройГрад" ЖШС Тапсырыс берушіге қалған жұмыстарды орындау құқығын басқа құрылыс компаниясы — "БилдМастер" ЖШС-ге бере отырып, тұлғаларды міндеттемеге ауыстыруды ұсынды. Тапсырыс беруші келісті, алайда "СтройГрад" ЖШС жаңа компанияның жұмыстарды орындау сапасы мен мерзіміне кепілдік береді деген шартпен ғана.

1.1. Азаматтық құқықтағы субсидиарлық жауапкершілік нені білдіреді?

- О а) Кредиторлар алдындағы міндеттемелердің орындалуы үшін толық жауапкершілік.
- О б) Негізгі борышкер өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда ғана туындайтын жауапкершілік.
- О в) Басқа міндеттемелерге тәуелді емес жауапкершілік.
- О г) Мәмілеге қатысушылардың тек біреуі ғана көтеретін жауапкершілік.

1.2. Төмендегі жағдайлардың қайсысы шарттан басқа міндеттеменің туындауына негіз бола алады?

- О а) Кредитордың орындау қажеттігін көрсетуі.
- О б) Зиян келтірілген жағдайда әділеттілікті қалпына келтіру.
- О в) Қолданыстағы шарттың талаптарын өзгерту.
- О г) Бір тараптың екінші Тараптың есебінен заңсыз баюы.

1.3. Егер негізгі міндеттеме ауызша жасалған болса, айыппұл туралы келісім қандай нысанда болуы керек?

- О а) Ауызша нысандағы міндеттемелерге міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдері салынбайды.
- О б) Пайыздық мөлшерлемеге және негізгі міндеттеме нысанына байланыссыз жазбаша нысанда.
- О в) Егер әрбір кешіктірілген күн үшін пайыздық мөлшерлеме 0.5% - дан аз болса, ауызша түрде.
- О г) әрбір кешіктірілген күн үшін пайыздық мөлшерлеме 0.5%-дан асқан жағдайда ғана жазбаша нысанда.

1.4. Төмендегі анықтамалардың қайсысы айыппұлды дәл сипаттайды?

- О а) Міндеттеме бұзылған жағдайда бір тарап екінші тарапқа төлейтін сома.
- О б) Міндеттеме орындалғанға дейін мүлікті ұстап қалуға мүмкіндік беретін қамтамасыз ету шарасы.
- О в) Шарт жасасу кезінде аванс ретінде жүзеге асырылатын төлем.
- О г) Міндеттемелерді қамтамасыз ету үшін қолданылатын кепіл нысаны.

1.5. Төмендегі факторлардың қайсысы кепілдің тоқтатылуына әкелуі мүмкін?

- О а) Негізгі міндеттемені орындау.
- О б) Кепілге салынған мүлікті үшінші тұлғаға беру.
- О в) Кепілге салынған мүліктің құнын ұлғайту.
- О г) Тараптардың кепілдің қолданылуын жалғастыру туралы келісімі.

1.6. Төмендегі құралдардың қайсысы міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету үшін қолданылады және борышкер міндеттемені орындамаған жағдайда несие берушіге үшінші тұлғаға жүгінуге мүмкіндік береді?

- О а) Кепіл.
- О б) Кепілгерлік.
- О в) Кепілақы.
- О г) Шегеру.

1.7. Төмендегі шарттардың қайсысы Шарттың жарамдылығы үшін маңызды болып саналады?

- О а) Тараптардың міндеттемелерді орындауға келісімі.
- О б) Шарттың жазбаша нысанының болуы.
- О в) Қосымша шарттарды келісу.
- О г) Шарттың қолданылу мерзімін көрсету.

1.8. Шарт қандай тәртіппен өзгертілуі мүмкін?

- О а) Тараптардың келісімі бойынша.
- О б) Күтпеген жағдайларда.
- О в) Егер өзгерістердің қаржылық пайдасы болса.
- О г) Егер бастама Тараптардың бірінен болса.

1.9. Келісімшарт қандай жағдайда бұзылуы мүмкін?

- О а) Тараптардың келісімі бойынша немесе сот шешімі бойынша.
- О б) Заңнама өзгерген кезде.
- О в) Тараптардың бірінің орналасқан жері өзгерген жағдайда.
- О г) Еңсерілмейтін күш жағдайлары туындаған кезде.

1.10. Қандай жағдайда кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру үшін қарыз беруші болып табылатын азаматтармен қарыз алушы ретінде заңды тұлғалар арасында қарыз шартын жасасуға ТЫЙЫМ САЛЫНБАЙДЫ?

- О а) Егер қарыз алушылар ретінде бағалы қағаздарға айырбас ретінде акша қабылдаған жағдайда лицензиясы бар банктер шығып отырса.
- О б) Егер қарыз алушылар ретінде қаржылық емес ұйымдар шығып отырса.
- О в) Егер қарыз алушылар ретінде заңды тұлғаның құрылтайшылары үшін үлестес тұлғалардар шығып отырса.
- О г) Егер қарыз алушылар ретінде жеке кәсіпкерлер шығып отырса.

2-ТАПСЫРМА (15 БАЛЛ)

Қазақстан Республикасында (ҚР) 2023 жылы жаңадан "ҚР Банк Кредит" АҚ банкі құрылған болатын. "ҚР Банк Кредит" АҚ-ны жарғылық капиталы 5 миллиард теңгені құрайтын инвесторлар тобы құрды. Банктің негізгі міндеті — тұтынушылық және ипотекалық несиелер беру. Алайда, құру процесінде инвесторлар ҚР Ұлттық Банкінің жарғылық капиталдың ең аз мөлшері және капитал көздерінің заңдылығын растайтын жарғылық құжаттардың болу қажеттігі туралы талаптарына тап болады.

Аудит процесінде қаржылық бұзушылықтар анықталады, бұл есеп саясатын пысықтау және бақылаудың неғұрлым ашық рәсімдерін енгізу қажеттігіне әкеледі.

Бәсекелестіктің өсуіне және қызметтердің сапасын жақсартуға деген ұмтылысқа байланысты "ҚРБанк Кредит" АҚ ерікті қайта ұйымдастыруға бастамашы болады. Банк клиенттік базаны кеңейту және операциялық тиімділікті арттыру үшін шағын жергілікті банкпен бірігуді жоспарлап отыр. Алайда, қайта құру процесі реттеушімен келісуді және бірігумен байланысты тәуекелдерді бағалауды қажет етеді.

Инфляция және заңнамадағы өзгерістер сияқты экономикалық сын-қатерлер аясында "ҚРБанк Кредит" АҚ резервтер құруды және активтер қоржынын оңтайландыруды қоса алғанда, қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету стратегиясын әзірлейді. Алайда, жылжымайтын мүлік бағасының төмендеуі банктің несиелік қоржынының сапасына теріс әсер етеді.

Қаржылық көрсеткіштердің нашарлауы нәтижесінде "ҚРБанк Кредит" АҚ банкроттыққа ұшырағалы тұр. Ұлттық банк банкті консервациялау туралы шешім қабылдайды, бұл оның қызметін уақытша тоқтата тұруды және активтер мен міндеттемелерді бағалау үшін уақытша әкімшілікті тағайындауды қамтамасыз етеді. Егер қаржылық жағдай жақсармаса, банкті мәжбүрлеп қайта құру немесе тарату мүмкін.

"ҚРБанк Кредит" АҚ Директорлар кеңесі қаржылық қиындықтарды ескере отырып, капиталды нығайтуға арнап қаражатты пайдалану үшін акционерлер үшін дивиденділер мөлшерін азайту туралы шешім қабылдайды. Алайда бұл акционерлердің наразылығын тудырады және Банктің одан әрі тұрақтылығына күмән келтіреді.

2.1. Қазақстан Республикасында банк қызметіне лицензия алу үшін қандай құжат тапсыру қажет?

- а) Уәкілетті органның атына өтініш.
- б) Құрылтай шарты.
- в) Банктің ішкі саясаты туралы ереже.
- г) Құрылтайшылардың табысы туралы декларация.

2.2. Төмендегі талаптардың қайсысы банкті құруға қатысты емес?

- а) Жарғылық капиталдың болуы.
- б) Банк қызметіне арналған лицензияның болуы.
- в) Банктің құрылуы туралы ақпараттың газетте жариялануы.
- г) дивиденділердің мөлшерін анықтау.

2.3. Банктің негізгі қызмет бағыты қандай?

- а) Займ беру.
- б) Есеп айырысу операцияларын жүзеге асыру.
- в) Пайда табу үшін салымшылардың қаражаттарын инвестициялау.
- г) Мониторинг субъектілерін тиісті түрде тексеру.

2.4. Банктен лицензия қайтарып алынған жағдайда салымшылардың мүдделерін қорғау үшін қандай механизм қолданылады?

- а) Залалдарды бюджеттен тікелей өтеу.
- б) Мамандандырылған қор арқылы салымдарға кепілдік беру.
- в) Банк активтерін сату.

О г) Сақтандыру компаниялары арқылы өтеу.

2.5. Банк тараған жағдайда қандай әрекеттерге ЖОЛ БЕРІЛМЕЙДІ?

- О а) Кредиторлар алдындағы берешекті төлеу.
- О б) Банк активтерін сату.
- О в) Жарғылық капиталды ұлғайту.
- О г) Қалдықты акционерлерге үлестіру.

2.6. Қаржы жылының қорытындысы бойынша қандай банктер үшін аудит жүргізу міндетті емес?

- О а) Банктік холдингті құрамайтын банктер үшін.
- О б) Ерікті таратылу процесіндегі банктер үшін.
- О в) Банктік холдингтің ішінде ең ірі болып табылатын банк үшін.
- О г) Барлық банктік операцияларды жүргізуге лицензиясынан айырылған банктер үшін.

2.7. Банктің өтімділігін бағалау үшін қандай көрсеткіш қолданылады?

- О а) Капиталдың жеткіліктілік коэффициенті.
- О б) Абсолютті өтімділік коэффициенті.
- О в) Ағымдағы өтімділік коэффициенті.
- О г) Шұғыл өтімділік коэффициенті.

2.8. Банктер қандай есептерді міндетті аудитсіз жариялауы керек?

- О а) Шоғырландырылған қаржылық есептілік.
- О б) Жыл сайынғы кірістер мен шығыстар туралы есеп.
- О в) Тоқсан сайынғы бухгалтерлік баланс.
- О г) Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп.

2.9. Банктердің аудитін жүргізу кезінде қандай принцип қолданылады?

- О а) Ақпараттың құпиялылық принципі.
- О б) Тәуелсіздік принципі.
- О в) Жариялылық принципі.
- О г) Міндеттілік принципі.

2.10. Төмендегі көрсеткіштердің қайсысы пруденциалдық норматив ЕМЕС?

- О а) Капитал коэффициенті.
- О б) резервтердің жеткіліктілік коэффициенті.
- О в) клиенттердің ниеттестік коэффициенті.
- О г) Бір қарыз алушыға шаққандағы тәуекелдің ең жоғары мөлшері.

2.11. Банкті қайта құру үшін қандай шарт қажет?

- О а) Акционерлердің жалпы жиналысының шешім қабылдауы.
- О б) Барлық кредиторлардың келісімінің болуы.
- О в) Бекітілген қаржылық есептіліктің болуы.
- О г) Салық органдары алдында берешектің болмауы.

2.12. Қандай жағдайларда банк сот шешімі бойынша таратылуы мүмкін?

- О а) Банкротқа ұшыраған жағдайда.
- О б) Төленбеген несиелер болған кезде.
- О в) Жүйелі шығындар болған кезде.
- О г) Төлем қабілетсіздігі кезінде.

2.13. Банкті таратуды аяқтау үшін қандай мерзім белгіленуі мүмкін?

- О а) Бір жылдан артық емес.
- О б) Үш жылдан артық емес.
- О в) Мән-жайларға байланысты жеке түрде белгіленеді.
- О г) Белгіленбейді, тарату шектелмеген мерзім бойы жалғасып отыруы мүмкін.

2.14. Қандай жағдайларда консервациялау процесінде туындаған шығындар үшін уақытша Банк басқарушысы үшін жауапкершіліктен құтылуға болады?

- О а) Егер шығындар 1000 АЕК-тен аз болса.
- О б) Егер басқарушының әрекеті заңнамалық нормаларға сәйкес болса.
- О в) Егер шығындар банктік қызметке тән экономикалық тәуекелдерден туындаса.
- О г) Егер шешімдер бірауыздан қабылданса.

2.15. Банктің төлем қабілетсіздігінің негізгі белгілері қандай?

- О а) Дивиденділер төлеу бойынша міндеттемелерді орындай алмау.
- О б) Үш ай бойы ақшалай міндеттемелерін орындай алмау.
- О в) Жарғылық капиталдың 30%-нан асатын шығындар.
- О г) Өтімді активтердің жетіспеушілігінің болуы.

3-ТАПСЫРМА (15 БАЛЛ)

Кәсіпкерлер тобы Қазақстан Республикасында сақтандыру компаниясын құруға шешім қабылдады. Тіркеліп лицензия алғаннан кейін олар клиенттерді тарту үшін сақтандыру өнімдерін жасай бастады.

Жұмыс бастала салысымен бірден проблемалар туындады. Заңнаманы сақтау және қаржылық операциялардың ашықтығын қамтамасыз ету үшін ішкі рәсімдерді енгізу қажет болды. Инвесторлар қызметтердің сапасы мен стандарттарға сәйкестігін бақылау үшін ішкі аудит қажет екенін түсінді.

Сонымен қатар, олар нарықтық жағдай өзгерген жағдайда компанияны қайта құру мүмкіндігін талқылады. Оқиғалар жағымсыз түрде дамыған жағдайында жою сценарийлері де қарастырылды.

3.1. Мемлекет мынадай тұлға ретінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының құрылтайшысы және акционері бола алады:

- О а) Ұлттық банк.
- О б) Үкімет.
- О в) Қаржылық мониторинг агенттігі.
- О г) Қаржы министрлігі.

3.2. Сақтандыру ұйымы қандай ұйымдық-құқықтық нысанда тіркеледі?

- О а) Акционерлік қоғам және коммандиттік серіктестік.
- О б) Жауапкершілігі шектеулі серіктестік және акционерлік қоғам.
- О в) Қосымша жауапкершілігі бар серіктестік.
- О г) Акционерлік қоғам.

3.3. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру ұйымы есептіліктің қандай түрлерін ұсынуға міндетті?

- О а) Бухгалтерлік баланс.
- О б) Бастапқы салық есептілігі.
- О в) Капиталдағы өзгерістер туралы есеп.
- О г) Экономикалық қызмет түрлері туралы есеп.

3.4. Актуарлық есеп негіздер бойынша қандай түрлерге бөлінеді?

- О а) Жылдық және тоқсандық.
- О б) Міндетті және бастамашыл.
- О в) Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік бойынша.
- О г) Мемлекеттік және жеке.

3.5. Еншілес ұйымы ЖОҚ, жариялауға жататын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметінде қандай көрсеткіштер негізгі болып табылады?

- О а) Жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілік.
- О б) Жылдық шоғырландырылмаған қаржылық есептілік және аудиторлық есеп.
- О в) Аудиторлық есеп және шығындар туралы есеп.
- О г) Өтімділік коэффициенті және жылдық шоғырландырылмаған есептілік.

3.6. Залалдылықты сипаттайтын коэффициентті көрсетіңіз.

- О а) Минустық коэффициент.
- О б) Өтімділік коэффициент ликвидности.
- О в) Аралас коэффициент.
- О г) Шығындар коэффициенті.

- 3.7. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы қызметінің залалдығын көрсететін салыстырмалы көрсеткіштерді көрсетіңіз.
- О а) Жоғары салық жүктемесі.
  - О б) Ағымдағы өтімділік коэффициенті.
  - О в) Аралас коэффициент.
  - О г) Теріс таңбалы баланс.
- 3.8. Қандай орган актуарий сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру (қайта сақтандыру) резервтерін қалыптастыру жөніндегі талаптарды сақтамау фактілері және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық орнықтылығы мен төлем қабілеттілігінің нашарлауына әкеп соғуы мүмкін тәуекелдер туралы дереу хабарлауға міндетті.
- О а) Бас директорға.
  - О б) Қаржы директорына.
  - О в) Басқарма Төрағасы.
  - О г) Директорлар кеңесіне.
- 3.9. Сақтандыру ұйымының өз құрылымында ішкі аудит (аудитор) қызметі болуы міндетті ме және оған қандай талаптар қойылады?
- О а) Егер бұл функциялар аудиторлық ұйымға берілсе, міндетті емес.
  - О б) Сақтандыру ұйымының тиісті лицензиясы бар аудиторы болуы міндетті.
  - О в) Сақтандыру ұйымының өз құрылымында қызметі лицензиялауға жатпайтын ішкі аудит (аудитор) қызметі болуға міндетті.
  - О г) Міндетті емес.
- 3.10. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының деректер базасын қалыптастыруды және жүргізуді жүзеге асыратын ұйымның қандай ұйымдық-құқықтық нысаны бар?
- О а) Кез келген шаруашылық серіктестік.
  - О б) Қоғамдық бірлестік.
  - О в) Қауымдастық нысанындағы заңды тұлғалардың бірлестігі
  - О г) Акционерлік қоғам.
- 3.11. Өз қызметінде деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым:
- О а) деректер базасын қауіпсіз орналастыруға арналған техникалық үй-жайларға ие болуға.
  - О б) жылына бір рет бағдарламалық-техникалық қамтамасыз ету аудитін жүргізу.
  - О в) заманауи бағдарламалық жасақтамаға ие болыңыз.
  - О г) құрылымында ақпаратты қорғау қызметіне ие болуға міндетті.
- 3.12. Ерікті қайта ұйымдастыруға рұқсат алған жағдайда сақтандыру ұйымы барлық лицензияларды уәкілетті органға қай мерзімде қайтаруға міндетті?
- О а) Уәкілетті органның талап етуі бойынша.
  - О б) Лицензиялар автоматты түрде қайтарылады.
  - О в) Бір апта ішінде.
  - О г) Мерзімсіз.
- 3.13. Қандай жағдайда Қазақстан Республикасында сақтандыру компаниясын тарату рәсімі басталады?
- О а) Акционерлердің шешімі бойынша немесе сот шешімі бойынша.
  - О б) Сақтандыру компаниясының атқарушы органының шешімі бойынша ғана.
  - О в) Тек соттың шешімі бойынша.
  - О г) Директорлар кеңесінің шешімі бойынша.

3.14. Сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау тәртібін кім белгілейді:

- О а) уәкілетті орган.
- О б) сақтандыру шартымен.
- О в) ҚР «Сақтандыру қызметі туралы» заңымен.
- О г) сақтандыру омбудсменімен.

3.15. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру мерзімі қандай?

- О а) Сақтандыру төлемдерін бағалауға дайын болған кезде.
- О б) Күнгізбелік ай бойы.
- О в) Сақтандыру шартының талаптары бойынша.
- О г) Сақтандыру омбудсмені келіскеннен кейін.

4-ТАПСЫРМА (60 балл)

Төменде келтірілген сұрақтардың әрқайсысы бойынша **ең жақсы** жауапты таңдаңыз. **Әр сұраққа тек бір ғана жауап беріңіз. Барлық сұрақтарға жауап беріңіз.** Сіздің бағаңыз дұрыс жауаптардың жалпы санына негізделетін болады.

4.1. Мемлекеттік органдар мен мекемелердің қайсысы акционерлік қоғамның құрылтайшысы бола АЛМАЙДЫ?

- а) Қазақстан Республикасының Үкіметі.
- б) Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі.
- в) Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі.
- г) Жергілікті атқарушы органдар.

4.2. Қандай орган, жалпы ереже бойынша, Қазақстан Республикасындағы акционерлік қоғамның қаржылық есептеріне бақылауды жүзеге асырады?

- а) Бас директор.
- б) Бақылау кеңесі.
- в) Аудиторлық комиссия.
- г) Акционерлердің жалпы жиналысы.

4.3. Қандай Акционерлік қоғамдар өздерінің қаржылық есептілігіне жылдық аудит жүргізуге міндетті ЕМЕС?

- а) банкрот деп танылған қоғамдар.
- б) Қайта сақтандыру ұйымдары.
- в) Банктер.
- г) Ерікті тарату процесіндегі қоғамдар.

4.4. Акционерлік қоғам қаржылық есептілікті кімге ұсынуы керек?

- а) Тек қана акционерлерге.
- б) тек қана мемлекет органдарына.
- в) Қоғам мен акционерлерге.
- г) Барлық мүдделі тараптарға.

4.5. Жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің қайсысына жарғылық капиталдың нөлдік деңгейіне ие болуға жол беріледі?

- а) Орта бизнес субъектісіне.
- б) Микроқаржы қызметімен айналысатын ұйымдарға.
- в) Төлем ұйымы болып табылатын серіктестікке.
- г) Шағын бизнес субъектісіне.

4.6. Жауапкершілігі шектеулі серіктестікте пайданы бөлу туралы шешімді кім қабылдай алады?

- а) Бас директор.
- б) Қатысушылардың жалпы жиналысы.
- в) Бақылау кеңесі.
- г) Қаржы директоры.

4.7. Аталған қағидаттардың қайсысы жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамаға ЖАТПАЙДЫ?

- а) Жер қойнауын пайдалану кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету.
- б) Ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігі.
- в) Жер қойнауын пайдалану құқығы тек мемлекеттік компаниялар үшін.
- г) Жер қойнауын ұтымды пайдалану.

4.8. Жер қойнауын пайдаланушылар жер қойнауын пайдаланғаны үшін қандай төлем төлейді?

- а) Пайда салығы.
- б) Лицензия үшін төлем.
- в) Жалдау төлемі.
- г) Экологиялық салық.

4.9. Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнама нені қамтамасыз етуі тиіс?

- а) Жер қойнауын пайдаланушыларға салынатын салықты өсіру.
- б) бенефициарлардың құқығын қорғауды.
- в) Ресурстарды тұрақты пайдалану үшін жағдай жасау.
- г) Мәмілелердің құпиялылығын қамтамасыз ету.

4.10. Аталған құқықтардың қайсысы жер қойнауын пайдалану құқығының мазмұнына КІРМЕЙДІ?

- а) Жер қойнауын зерттеу құқығы.
- б) Жер қойнауын пайдалану құқығы.
- в) Жер қойнауы аумағын жаппай иелену құқығы.
- г) Жер қойнауын өтеулі пайдалану құқығы.

4.11. Күдікті транзакция анықталған кезде аудитор қандай әрекеттер жасауы керек?

- а) Клиентке олардың күдіктері туралы хабарлау.
- б) Бұл туралы құзыретті органдарға хабарлау.
- в) Егер сома аз болса, елемеу.
- г) Журналға жазба жасау.

4.12. Күдікті операция туралы уәкілетті органдарды хабардар ету мерзімі қандай?

- а) 1 жұмыс күні ішінде.
- б) Дереу түрде.
- в) 3 жұмыс күні ішінде.
- г) Бір апта ішінде.

4.13. Қандай жағдайларда аудитор күдікті операциялар туралы хабарламаса болады?

- а) Егер операция сомасы 1 миллион теңгеден аз болса.
- б) Егер клиенттің түсіндірмесі болса.
- в) Егер операция басшылықпен мақұлданса.
- г) Аудитор барлық күдікті операциялар туралы хабарлауға міндетті.

4.14. Аудитор клиент туралы мәліметтердің дұрыстығына күмәнданған жағдайда не істеуі керек?

- а) Клиентпен қарым-қатынасты тоқтату.
- б) Клиентті қайта сәйкестендіру рәсімін жүргізу.
- в) Салық органдарына хабарлау.
- г) Барлығын сол күйінде қалдыру.

4.15. Клиенттердің операцияларына мониторинг жүргізуге арналған бағдарлама қалай аталады?

- а) Ішкі бақылауды мониторингілеу бағдарламасы.
- б) Транзакцияларды бақылау және талдау бағдарламасы.
- в) Тәуекелдерді басқаруды мониторингілеу бағдарламасы.
- г) Есептілікті мониторингілеу бағдарламасы.

4.16. Клиент болып табылатын жеке тұлға олардың дұрыстығына күмәнданған кезде өз деректерін растау үшін қандай құжатты ұсынуы керек?

- а) Жазбаша түсіндірме.
- б) Жеке куәлігі.
- в) Қаржылық есептер.
- г) БІнтмақтастық туралы шарт.

4.17. Қаржы мониторингі субъектілерінің өз клиенттерін (олардың өкілдерін) және бенефициарлық меншік иелерін тиісті тексеруі мынадай шараларды жүзеге асыруды қамтиды:

- а) жеке тұлғаны сәйкестендіру үшін қажетті мәліметтерді тіркеу.
- б) клиенттің орналасқан жері бойынша тексеру.
- в) клиенттің төлем қабілеттілігі туралы мәліметтерді тіркеу.
- г) клиенттердің әкімшілік және қылмыстық жауаптылығының болуы туралы мәліметтерді тексеру.

4.18. Аудитор АЖТҚҚ саласындағы міндеттерін тиісті түрде орындамағаны үшін қандай жауапкершілікті көтереді?

- а) Қылмыстық жауапкершілік.
- б) Әкімшілік жауапкершілік.
- в) Азаматтық-құқықтық жауапкершілік.
- г) Жоғарыда аталғанның барлығы.

4.19. АЖТҚҚ туралы заңнаманың сақталуын қандай орган бақылайды?

- а) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган.
- б) Есеп айырысу-кассалық операцияларды бақылау жөніндегі уәкілетті орган.
- в) Қаржылық мониторинг бойынша уәкілетті орган.
- г) Жоғары қадағалау бойынша уәкілетті орган.

4.20. АЖТҚҚ талаптарына сай болуын тексеру үшін аудиторда келесі құжаттардың қайсысы болуы тиіс?

- а) Ішкі бақылау туралы ереже.
- б) Клиентпен шарт.
- в) Аудиторлық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия.
- г) Жоғарыда аталғанның барлығы.

4.21 Төмендегі түрлердің қайсысы Қазақстан Республикасындағы заңды тұлғаның ұйымдық-құқықтық нысаны болып табылады?

- а) Жеке кәсіпорын.
- б) Жауапкершілігі шектеулі қоғам.
- в) Муниципалды кәсіпорын.
- г) Акционерлік қоғам.

4.22. Жауапкершілігі шектеулі серіктестікті құру үшін қандай құжат міндетті болып табылады?

- а) Жарғы.
- б) Жалпы жиналыстың хаттамасы.
- в) Құрылуы туралы шарт.
- г) Қызметке арналған лицензия.

4.23. Қазақстандағы заңды тұлғалардың қызметін қандай орган бақылайды?

- а) Прокуратура.
- б) Әділет министрлігі.
- в) Ұлттық кәсіпкерлер палатасы.
- г) Мемлекеттік кірістер комитеті.

4.24. Аталған құқықтардың қайсысы мүліктік құқықтарға жатпайды?

- а) Меншік құқығы.
- б) Жалдау құқығы.
- в) Мұралану құқығы.
- г) Еңбек ету құқығы.

4.25. Меншік құқығын тоқтатуға қандай әрекет негіз болып табылмайды?

- а) Мүлікті иеліктен шығару.
- б) Мүліктен айырылу.
- в) Меншік иесінің қайтыс болуы.
- г) Мүлікті хабарсыз кеткен деп тану.

4.26. Мұралықтың ашылу күні:

- а) мұрагерлік құқығы туралы куәлік берілген күн.
- б) қайтыс болу туралы куәлік берілген күн.
- в) нотариаттық кеңсеге мұралықты ашу туралы өтініш берілген күн.
- г) азаматтың қайтыс болған күні.

4.27. Қазақстан Республикасында заңды тұлғалардың банкроттығы туралы істерді қандай орган қарайды?

- а) Арбитраждық соттар.
- б) Мамандандырылған ауданаралық экономикалық соттар.
- в) Азаматтық істер бойынша аудандық соттар.
- г) Мамандандырылған ауданаралық әкімшілік соттар.

4.28. Қандай жағдайда заңды тұлға төлемге қабілетсіз деп танылуы мүмкін?

- а) 1 миллион теңгеден астам қарызы болған жағдайда.
- б) Мүлігі кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру үшін жеткіліксіз болған кезде.
- в) Жұмыскерлер болмаған кезде.
- г) қатысушылардың жалпы жиналысының шешімі болған кезде.

4.29. Зияткерлік меншік объектілері қалай қорғалады:

- а) тек қана мемлекеттік тіркеу нәтижесінде.
- б) олар құрылған сәттен бастап автоматты түрде.
- в) тек қана шарттың негізінде.
- г) тек қана сот актісінің негізінде.

4.30. Аталған құқықтардың қайсысы зияткерлік меншік объектілеріне ЖАТПАЙДЫ?

- а) Сауда белгісіне қатысты құқық.
- б) Патентке қатысты құқық.
- в) Жер теліміне қатысты құқық.
- г) Авторлық құқық.

4.31. Қазақстан Республикасында тауар белгілерін қандай орган тіркейді?

- а) Сыртқы сауда палатасы.
- б) Зияткерлік меншік жөніндегі комитет.
- в) Мемлекеттік кірістер комитеті.
- г) Ұлттық кәсіпкерлер палатасы.

4.32. Аталған нормативтік құқықтық актілердің қайсысы Қазақстан Республикасында жоғары заңды күшіне ие?

- а) Заң.
- б) Жарлық.
- в) Конституция.
- г) Қаулы.

4.33. Нормативтік-құқықтық актілердің күшіне енуі үшін келесі шарттардың қайсысы міндетті болып табылады?

- а) Олардың қоғамдық ұйымдарда талқылануы.
- б) Олардың халықаралық стандарттармен келісілуі.
- в) Бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялау.
- г) Парламентте талқылануы.

4.34. Орталық мемлекеттік органдар шығарған нормативтік құқықтық актілердің қолданылу аумағы қандай?

- а) Егер актіде өзгеше белгіленбесе, нормативтік құқықтық акт қабылданған аумақта.
- б) Қазақстан Республикасының барлық аймағында.
- в) Жергілікті атқарушы органдар айқындайтын аумақта.
- г) Нормативтік-құқықтық актімен айқындалған аумақта.

4.35. Нормативтік құқықтық актілер кері күшке ие болуы мүмкін:

- а) кез келген жағдайда.
- б) тек егер бұл актінің өзінде тікелей көзделген болса.
- в) егер бұл азаматтардың жағдайын жақсартса, әрдайым.
- г) ешқашан.

4.36. Қандай органдар қолданыстағы заңнамаға өзгерістер енгізу бойынша ұсыныстар енгізе алады?

- а) Кез келген азаматы.
- б) Тек қана парламент депутаттары.
- в) Атқарушы билік органдары.
- г) Заң жобасына ұйытқы болған мемлекет органдары.

- 4.37. Қазақстан Республикасының заңдарына өзгерістер енгізу үшін қандай процесс қажет?
- О а) Өзгерістерді жарлық түрінде енгізу.
  - О б) Жаңа заңдарды өзгерістермен бірге қабылдау.
  - О в) Референдум өткізу.
  - О г) Өзгерістерді заң түрінде қабылдау.
- 4.38. Қазақстан жасасқан халықаралық шарттарға қатысты мынадай тұжырымдардың қайсысы дұрыс?
- О а) Барлық халықаралық шарттардың күші бірдей, сондай-ақ ұлттық заңнамаға қатысты басымдығы жоқ.
  - О б) Қазақстан ратификациялаған халықаралық шарттар ұлттық заңнамадан басым болады.
  - О в) Ұлттық заңдар халықаралық шарттардан басым болады.
  - О г) Қазақстан қол қойған, бірақ ратификацияламаған халықаралық шарттардың күші болмайды.
- 4.39. Ратификациялауды қажет етпейтін халықаралық шарттарды бекіту үшін қандай процесті сақтау керек?
- О а) Оларға Қазақстан Республикасы Үкіметінің атынан қол қою.
  - О б) Оларды Қазақстан Республикасының Парламентінде бекіту.
  - О в) Қазақстан Республикасының ресми бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау.
  - О г) Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесінің шешім қабылдауы.
- 4.40. Келесі қатысушылардың қайсысы Қазақстан Республикасында сақтандырумен айналыса алады?
- О а) Лицензиясы бар сақтандыру компаниясы.
  - О б) Кез келген қаржылық компания.
  - О в) Банктің лицензиясына ие компаниялар.
  - О г) Жарғылық капиталы 3 000 АЕК-дан асатын заңды тұлға.
- 4.41. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметтерін тұтынушылар үшін сақтандыру омбудсменінің негізгі артықшылығы қандай?
- О а) Төмен сақтандыру тарифтерін қамтамасыз ету.
  - О б) Шағым беру және оларды қарау процесін жеңілдету.
  - О в) Сақтандыру компанияларының қаржылық операцияларына тікелей қатысу.
  - О г) Барлық сақтандыру жағдайлары бойынша төлемдер кепілдігі.
- 4.42. Төмендегі әрекеттердің қайсысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сақтандыру ұйымдарына қолданатын қадағалау реттеу шараларына жатпайды?
- О а) Мерзімді тексерулерді жүргізу.
  - О б) Уақыттық әкімгерлікті енгізу.
  - О в) Сақтандыру компанияларының қаржылық жағдайы туралы есептерді жариялау.
  - О г) Заңнаманы бұзғаны үшін айыппұлдарды қолдану.
- 4.43. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін қандай орган қадағалайды?
- О а) ҚР Қаржы министрлігі.
  - О б) ҚР Ұлттық банкі.
  - О в) ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі.
  - О г) ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі.

- 4.44. Заңнамаға сәйкес тұрғын үй жағдайын жақсарту үшін қандай зейнетақы жинақтарын пайдалануға болады?
- а) Зейнетақы жинақтарының барлық түрлері.
  - б) Тек міндетті зейнетақы жарналары.
  - в) Ерікті зейнетақы жарналары.
  - г) 2021 жылға дейін жасалған жинақтар.
- 4.45. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін жүзеге асыру үшін қандай құжат негізгі болып табылады?
- а) Жарғы.
  - б) Лицензия.
  - в) Шарт.
  - г) Жалпы жиналыстың хаттамасы.
- 4.46. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына қатысу үшін жарналардың ең төменгі мөлшері қандай?
- а) жалақының 5%-ы.
  - б) табыстың 10%-ы.
  - в) Пайызды қордың өзі белгілейді.
  - г) Жарналардың ең төмен мөлшері белгіленбеген.
- 4.47. Аталған шарттардың қайсысы зейнетақы қорының қызметін тоқтата тұруға негіз бола алады?
- а) Зейнетақы активтерін заңсыз пайдалану.
  - б) Қордың жарғысын өзгерту.
  - в) Жарнамалық кампанияны өткізу.
  - г) Салымшылар санының көбеюі.
- 4.48. Қазақстан Республикасының әйелдері қай жасқа толғанда зейнетақы төлемдерін алушылар болады?
- а) 58 жасқа толған кезде.
  - б) 60 жасқа толған кезде.
  - в) 63 жастан кейін.
  - г) 65 жасқа толған кезде.
- 4.49. Тұрғын үй жағдайын жақсарту үшін БЖЗҚ қаражатының мақсатты пайдаланылуын қандай құжат растайды?
- а) Жылжымайтын мүлікті сатып алу-сату шарты.
  - б) Жинақтарды пайдалануға өтініш.
  - в) банктің хабарламасы.
  - г) Жылжымайтын мүлікті бағалау туралы акт.
- 4.50. Қазақстан Республикасының еркектері қай жасқа толғанда зейнетақы төлемдерін ала алады?
- а) 60 жас
  - б) 63 жас
  - в) 65 жас
  - г) 58 жас

ЕМТИХАНДЫҚ ТАПСЫРМАНЫҢ СОҢЫ

БҰЛ ПАРАҚҚА ЖАЗБАҢЫЗ

БҰЛ ПАРАҚҚА ЖАЗБАҢЫЗ